

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele: **David Hořák**

Datum: **29.6.2020**

Autor: **Pavλίna Kalendová**

Název práce: **Proč má většina druhů malé areály rozšíření? Příčiny variability velikosti areálů.**

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Vyjma názvu nejsou cíle práce v textu explicitně definovány, ačkoliv jsou rámcově zřejmé. Zaměření práce je hodně široké, např. taxonomický fokus by usnadnil sběr a zpracování literárních zdrojů. Je zřejmé, že absolutní velikost areálu je pro ptáka něco jiného, než pro žábu. Rozdíly autorka řeší jen omezeně. Současný pohled sice umožňuje obecnější hloubání, to je ale náročná disciplína bez onoho konkrétního vhledu.

Struktura (členění) práce:

Práce je standardně členěna na Úvod, vlastní kapitoly, Závěr a Reference. Obsah rozmanitých kapitol je nedostatečně propojen do logické linie.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?
 Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Seznam referencí obsahuje 36 prací (z toho 3 sekundární citace, které jsou řádně označeny). Počet by nebyl nijak extrémně nízký, kdyby se jednalo o standardně probádané a úzké téma. Ovšem heslem „range size“ získáme na WOS 5,351 odkazů... V geografické ekologii se těžko hledají více diskutovaná témata než je velikost areálů. Autorka situaci částečně vyřešila tím, že k popisu základů tématu využila knihy (např. Gaston 2003), což nekritizují, nelíbí se mi ale, že kapitola Úvod obsahuje už jen jeden další odkaz. Ten druhý je taky na Gastona. Že by byl v oné knize o struktuře geografických areálů? Konstatuji tedy, že literární zdroje jsou relativně chudé. Způsob citování literatury také není dokonalý. Citace se v textu objevují za velkými pasážemi, leckdy evidentně chybí, dvě práce za jednou myšlenkou najdete stěží. Formální nedostatky v citacích nejsou zásadní, ale najdete je; např. citace je umístěna za nebo před tečkou na konci věty, v seznamu literatury je práce, citují: „Gaston, K.J. (1994), *Rarity, Rarity.*“ Ach, ta vzácnost.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce neobsahuje vlastní výsledky.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Formální úroveň práce jednoduše není dobrá. Text často postrádá linku, čeština je, zdá se, germánský jazyk („Pro určení areálu je nutné ho nějak změřit, ...“). Obrázky nemají popisky. Práce není souvislým textem, ale nešťastně skombinovaným „čtenářským deníkem“. Bakalářská práce navíc obsahuje víc překlepů, než je nezbytně nutné.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Téma práce je zajímavé, od jeho zadání k odevzdané práci však pravděpodobně neprošlo dostatečným vývojem. Z textu je zřejmé, že se autorka v problematice orientuje omezeně, tvrzení předává bez dostatečného vhledu, a tak některým zásadním aspektům věci buď vůbec nerozumí, nebo je přinejmenším nedokáže jasně sdělit (například moje otázka č. 1 níže). Některé pasáže vyvolávají pocit, že autorka bez hlubších úvah převedla anglické texty originálu do „češtiny“. Zadané téma je vlastně dost těžké, ale stejně, psát o tom, proč má tenhle druh malý a tenhle velký areál, by šlo i jinak. Nač kopírovat myšlenkové procesy Kevina Gastona, včetně formy.

Pavlna si objednala velký steak bez příboru a v daném čase, svázána etiketou oboru, se s ním nedokázala vkusně vypořádat. Formálně je práce podprůměrná, ale za mě by o fous prošla. Obsahově je to špatně podaná směsice zajímavostí, které chybí byť jen střípek elegance velkých teorií v pozadí. Místo toho je text prošpikován trivialitami bez řádného kontextu, např.: „Taktéž se abundance snižuje čím blíže, je druh extinkci.“ Velká škoda! Čtenář se z práce sice něco dozví, ale hrozně u toho trpí. V souhrnu bych ji tak raději viděl přepracovanou, rozhodně totiž není hotová.

Otázky a připomínky oponenta:

1. Nerozumím větě na str. 1, cituji: „Tato dvě rozdílná měření se dají využít pro pozorování jak se mění rozdíl mezi vhodnými habitaty, pokud se použije rozsah výskytu, a obsazenými habitaty, u plochy obsazení, během stárnutí druhu (Gaston 1991).“ Po několikerém přečtení už, si myslím, tuším obsah, ale zajímala by mě ekologická zajímavost onoho porovnání.
2. V Úvodu na str. 1 se píše, že: „Nejvíce rozšířené jsou mořské druhy, které obývají většinu oceánů a moří. Pravděpodobně je to spojeno s menší druhovou bohatostí, než je na souši.“ Jak?
3. Poslední odstavec na str. 7 tvrdí, že: „...druhy s podobně velkými areály, bez rozdílu mezi generalisty i specialisty nebo druhy žijícími v ucelené, nebo fragmentované krajině, mají stejnou šanci na zánik.“ To je zjištění, nebo předpoklad simulace?
4. Jak přesně nám molekulární hodiny pomáhají studovat historické změny ve velikosti areálů? Viz konec prvního odstavce Závěru str. 17.
5. A navazující otázka. Jak se dá chytrě propojit zjištění, že speciace vede ke zmenšování areálů s areálem rostoucím s věkem druhu (např. obrázek 5). Máme jeden druh, ten se rozdělí na dva. Jeden je pak starý, druhý mladý a oba mají stejný areál. Nebo je to jinak? Poznámka, popisy druhově specifických situací se čtou výrazně lépe.
6. Kapitola „2.3 Extinkce“ začíná velkolepě: „Extinkce odstraňuje druhy i jejich areály.“ a je takto „obráceně“ celá položena. Jednoduše říká, že malý areál zvyšuje riziko extinkce. No jo, ale jak to vysvětluje hojnost malých areálů?
7. Co jednou větou říká „stochastická teorie“ z kapitoly 5?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta
☐ výborně ☐ velmi dobře ☐ dobře ☒ nevyhověl(a)
Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/2018-pravidla.pdf>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na e-mail: kubicka@natur.cuni.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu Lukáš Kubička, katedra ekologie PŘF UK, Viničná 7, 128 43 Praha 2.